

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy hónap 1 kor.
Lelekcszek, tanítók, közszolgák 2 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 15 fillér.

Főmunkatárs:
dr. Matkovich Tivadar.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

A bornak már olyan képtelenül magas az ára akár a nektáré, vagy ambróziáé, amit hajdanta Olympus isteneinek szolgált fel Ganymedes, hogy már szinte úgy vagyunk vele, mint a német paraszt, akinek mikor a lábát operálták, folyton nevetett.

— Mit röhög maga egyre? — kérdi tőle a mítő tanár.

— Hogy ne nevetnék — feleli a paraszt — mikor fáj!

Estye Pólszka, nyezgi nyela...

„Nem veszett el Lengyelország!”
A fehér lengyel sas feltámadott hamvaiból, mint a Phönix és ismét bátran fog megszámlálhatatlan évszázadok és évezredekig szálidosni a népszabadság aetherében utjának végéig, a népjölét felé. Deák Ferencnek az 1836-iki pozsonyi országgyűlésen a lengyel kérdésben mondott hatalmas beszéde, a mely a fiatal követet egy csapásra vezéralakká tette, ime most valóságga válik.

Nemcsak azért örvend a magyar nemzet amaz elhatározásának, amely a jelen két legnagyobb uralkodójának lelkében megszületett, a lengyel királyság visszaállításának, mert a lengyel nemzetet, amellyel egy-azon uralkodó alatt, testvéri szeretetben és egyetértésben élt a jellemre is rokón magyar, mint a szabadságra legméltóbb s a szolgaságot nem érdemlő nemes nemzetet mindenek felett nagyra becsüli, hanem azért is, mert ez egy olyan világra szóló, örök időkre példát statuáló nagy és bölcs fejedelmi tény, amely a mellett, hogy az igazságot érvényesíti, egy szabadságtól megfosztott nemzetnek visszaadja az ő elrablott kincsét, az alkotmányos szabadságát, a legnemesebb alapra, a hála alapjára fektetett szövetségi kötelékét teremt a lovagias lengyel nemzet és uralkodóink népei között. Szövetségest szerez, aki geográfiai helyzeténél fogva közénk és örök ellenségünk, a műszka moloch közé ékelve, szimbóluma: a fehér sas, mindig a fejére fog a csőrével kopantani az északi ragadozó kányának; mi viszont ott leszünk mellette, mögötte, fölötte, alatta, szóval körülötte, mint a protestánsok hite szerint az Ur Jézus lelke az áldozati ostya körül, hogy az összetarzás útján sokszorosan hatványozott erőnkkel a mai világ-háboru által már ugyis meglehetősen

megkoppasztott és szárnyaszegett ragadozó madarat, ha másként nem, fókior-fokra preparáljuk arra a stádiumra, amikor érett lesz a nyársra, amelyet a lengyelekhez hasonló brutális módon elnyomott alattvalói alig várják, hogy tüzesíthessenek neki.

A háboru.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Nov. 4.) Keleti harcér: Trónörökösünk serege minden roman támadást visszavert. Utánna nyomult az ellenségnek és úgy Vöröstorony valamint Predeal körül tért nyert. — Narajovkánál hétszeri orosz tömegrohamot vertünk vissza. — Az olasz harceteren mindenütt visszavertük az ellenséget. A Karszt fensikon Lokvicánál az ellenség legsúlyosabb vesztesége mellett megállítottuk az új tömegtámadást. 2200 olaszt fogtunk el. — Tengeri repülőink az ellenséges katonai építményeket, útegeket és fontos vasúti állomásokat sikeresen bombázták.

Német jelentés.

(Nov. 4.) Nyugati harcér: Saily elfoglalt néhány házát ismét elvesztettük. — Guendcourt-nál és St. Pierré Vaast erdőszélen az ellenséges támadások megghiusultak.

Bolgár jelentés.

(Nov. 4.) Macedón front: Biloliai állásunk ágyuzása sikertelen volt. Az ellenség feladta Kakaráska falut. — A román front változatlan. Két ellenséges hadihajó bombázta Konstanzt, de elűztük.

Höfer jelentése.

(Nov. 5.) Keleti harcér: Trónörökösünk frontja: A Rosca magaslat visszafoglalásán kívül az ellenség semmi eredményt sem ért el. Predealnál 250 románt fogtunk el. Bohovodanyánál orosz előőrsoket elűztünk s árkaikat betemetjük. Narajovkánál orosz állásokat elfoglaltunk. — Olasz harcér: Az ellenség sehol sem tudott tért nyerni. A Vertojba és Biglia között állásainkba nyomult ellenséget újra kiűztük. A szt. katarinai akadályaink előtt több bersaglieri zászlóalj vérzett el. November 1-je óta 3500 embert fogtunk el.

Német jelentés.

(Nov. 5.) Nyugati harcér: A tegnapi harcmezőn újabb támadásokat vertünk vissza. A franciák Doumont és Vaux között eredménytelenül kísérleteztek. — Balkán harcér. Mackensen frontja: Monitőraink két ágyut és négy aknavetőt zsákmányoltunk.

Höfer jelentése.

(Nov. 6.) Ruscusuktól délnyugatra átkeltünk a Dunán. A szívósan védelmezett Clabucetu állást és egy másik ellenséges

Az entente a kisépek védőjének hazudta magát és valamennyin keresztül gázolt, aki csak érintkezett vele. Mi nem kérkedünk, de teszünk. Pedig minden szónál szebben beszél a tett.

Essiye Pólszka, nyezgi nyela!

vonalat elfoglaltunk, 14 tisztet, 647 embert elfogtunk. — Olasz harcér: A Karsztton Janicano körül valamennyi olasz támadás, az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett összeomlott.

Német jelentés.

(Nov. 6.) Nyugati harcér: Az ellenséges támadásokat visszavertük, helyenkint fokozott tüzérharc van.

Höfer jelentése.

(Nov. 7.) Keleti harcér: Észak-Olahországban a román támadások teljesen eredménytelenek maradtak. A Vöröstorony-szorosnál tért nyertünk, a La Omu hegyet elfoglaltuk s a Dedul magaslatot is hatalmunkba ejtettük. — Olasz harcér: Az ellenség támadása alább hagyott, eddigi veszteségei rendkívül súlyosak.

Német jelentés.

(Nov. 7.) Nyugati harcér: Sommenál november 5-ike elsőrangú nagy csatánap volt, melyen azonban az angolok és franciák hatalmas rohama ezek súlyos vereségeivel végződött. Le Sars—Bouchavesin között véres veszteséget szenvedtek s ha valahová benyomultak, mindjárt kiűztük őket. 300 legényt és 10 tisztet fogtunk el.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

•Uj és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.
Avult hangszerek újaként becsoréltetnek.

Váltunk fémpikkelyeket a nemzeti áldozatkészség szobrára!

Hirek.

— **Halottak napján.** Amiként a testi fájdalom kincs egy bizonyos fokon már kéjeretelt kelt, azonképpen a lelki fájdalom szenvedései egy bizonyos ponton, amikor a néma keservet a köny kristálycsöppjei öntözik, bizonyos jótékony megnyugvást keltenek. Veszprém város temetőjében ez évben a fényözön hiánya nem befolyásolta, nem csökkentette a kegyelet megnyilvánulását. Többen zarándokoltak a sötét sírhantokhoz, köztük a hősi halált halt véreink százötvenet meghaladó sírhantjához, ahol a hazafias háláérzet szép és értékes ünnepséget rendezett. A katonai dísz, a dalegyesület szép gyászdata, a felvirágozott, megkoszorúzott sírok, a hivatalos és nem hivatalos ünneplők nagy tömege, áldozott elhunyt hőseink emlékének Dr. Illés Dezső gondolatokban gazdag, hazafias érzésből fakadt beszédének hatása alatt, melyért Nagy László őrnagy mondogott szép beszédben közömböt. Végezetül a katonai sorlíz, az ima s a katonai zenekar által előadott magyar himnusz zárta be a gyászünnepeket.

— **A közlelmezési biztos.** Holtscher Károly zirczi orsz. képviselő megkezdte a megyében a működését, miután a rekvirálás és éllemezés kérdését alaposan tanulmányozta.

— **A veszprémi járásorvos.** A dr. Sándorfi Miksa t. megyei főorvos lemondásával megüresedett járásorvosi állásra Veszprém megye egészségügyi bizottsága e hó 6-án tartott ülésén egyhangúlag dr. Réthy Ede honvéd törzsorvos, veszprémi kórorvos megválasztását véleményezte.

— **Megtört remények.** Amit egy fiatal, tehetséges egyéntől remélt az élet és emberitársai, idő előtt sírba szállottak a fiatal férfi temetésén együtt, aki életét egy idegbajból származó beszámíthatatlan pillanatban önmaga oltotta ki. Ifj. Huber Antal fővárosi tanító, a 7. honvéd táborigyűzezd hadapródjelölt tűzmestere, akit már kora ifjúságában ideggyógyintézetben kellett kezelni. Állapotában ez időben olyan javulás állott be, hogy tanulmányait jó sikerrel befejezhette s képzett és önértékes tanító lett. 1915-ben besoroztatván, baja kiújult, minek következtében a betegállományba helyezték. Rögeszméje lett, hogy meg fog örülni s ettől menekülni, nyitotta meg önszántából a túlvilág bejáratát. Temetése katonai pompával, a résztvevő és igaz, őszinte részvétet érző közönség jelenlétében, hétfőn délután ment végbe. Számos rokona, barátja, tisztelője, aki csak tehette, mind elkísérte őt végső útjára.

— **Megszolgált koszoru.** Gyurácz Ferenc érdemekben gazdag egyházi szolgálatának végén a kerület papjaitól, különösen azóktól, akik mellette funkcionáltak, Kapy Béla ünnepélyes installációjának napján egy ezüstkoszort fog kapni, melynek egyes leveleire 38 lelkész neve lesz vésvé. Ez a Czipott Géza szentgothárdi lelkész indítványára készített koszoru, melyet Payr Sándor theologiai tanár fog az agg főpásztornak átnyújtani, nemcsak az érdemek elismerésének jelzője, hanem elsősorban azé a meleg szeretet és ragaszkodásé, amelyet az egyházfőnemes egyénisége környezetében kelteni tudott.

— **Katonai kiltüntetések.** (Folytatás.) Az erre felhatalmazott parancsnokság adományozta a *bronx vitézségi érmet*: Táos Aladár t. szakaszvezetőnek, Sós István, Edhinger Lőrinc, Kramarics István honvédeknek a 31. h. gy. ezredben, Kiss Ferenc, Sziatár Demeter, Budavalcser Mladen tizedeseknek, Fias István, Gál Mihály, Jankovics Miklós, Braun-

stein József főtüzereknek, Cifra György, Kiss István II., Marics Milos, Poznik Béla, Torma Ferenc, Urbán József, Neisz Aladár, Füllöp Károly, Paulovics Ede tüzereknek, Pétró Márton, Balla János, Eidenbenz Ferenc, Gazdag János, Horváth József, Horváth István, Magyar István, Zsiga Gábor, Fischer Ignác, Blagovica Parthenz, Halász Ferenc, Kilinkó József, Svarda János, Leitkam Antal, Réder Ferenc, Pokeszkó Miklós, Sándor József hajtőtüzereknek a 41. h. táb. tarackos ezredben, Fery Oszkár t. zászlósnak, Horváth János, Farkas Mihály, Kazimir Miklós szakaszvezetőnek, Némethy Sándor tizedesnek, Klein József, Herber Gyula, Taliger József, Bogdán Sándor főtüzereknek, Budai József, Cseh-Kovács Péter, Ruff József hajtőknak, Balla Mihály, Mandl Jenő, Schiller István, Szabó Dávid tüzereknek a 7. h. táb. ágyusezredben, Szaradics Antal őrmesternek, Vánik Mihály, Cseh-Kiss József szakaszvezetőknak, Mihályfi János, Boros Jenő, Markstein Lipót, Temlén István, Keszei János, Benyes István, Liskai Sándor tizedeseknek, Ligeti Aladár, Roskó Ferenc, Terstánszki Mihály, Novotni István, Csörnyei Gyula, Kása Endre, Major Dénes, Borbád József őrvezetőknak, Bukovics József, Ujka József, Nagy György, Lujsicza Béla, Kozma József, Kozma Ferenc, Buzsics Bernát, Rotter Lajos, Parej István, Remenád József, Kerekes István, Bakonyi József, Feldmann János, Viktori Jenő, Körmendi Ferenc, Csöndör András, Szamuhej Imre, Uhorovsik József, Vörös József, Potecsnán Tivadár, Francz Miklós, Löhner József, Bögi György, Tunic Vazul, Zsák Demeter, Jakab István, Satek Imre, Kovács József, Kungli József, Sárközi János, Szimonics József, Vida Imre, Piller József, Vass János, Kertész Viktor, Pizsurin Antal, Fábó Imre, Vaczula János, Keszthelyi József, Füzik János, Halász István, Andorka Sándor honvédeknek a 31. h. gy. ezredben, Török Mihály főtüzmesternek, Molnár Sándor, Steinbach Mihály tűzmestereknek, Schneider Jakab, Huber István, Molnár Aron, Bende József, Lenthe Pál, Mandelik Viktor, Tétényi Sándor szakaszvezetőknak, Kolmán István, Nagy János, Schwartz Hugó, Káplár Imre, Körmendi István, Horváth Mihály tizedeseknek, Spitz Lajos főtüzereknek, Drusza Imre, Blumenhuber Lipót, Pintér Balázs, Tress János, Gyorai Mátyás, Karl József, Leinse József, Takai Trawe, Kovács György, Gyugyelka István, Drabos György tüzereknek, Büző József, Banka János, Strubik Márton hajtőfőtüzereknek, Purgér István, Smolarik József, Fodor Ferenc, Kluck János, Németh István, Kelembai János, Szép Zsigmond, Kunstek János, Szoputek István hajtőknak a 41. honv. táb. tarackos ezredben, Scheuring Ferenc szakaszvezetőnek, Schwarkó István. főtüzereknek, Gáll István, Liszta István, Kohlberger Károly, Bugyi József, Grünwald József, Lajos Gyula, Szabó János, Berecz János tüzereknek, Blau Samu, Kékedi János, Szűcs Lajos hajtőfőtüzereknek, Altsheimer Jakab, Brunner Menyhért, Hegedűs Illés, Horák József, Kiss István II., Molnár Imre, Szállér Ernő, Szurofszky Ferenc, Rovák József hajtőtüzereknek a 7. h. táb. ágyusezredben, Szabó Izidor npt. szakaszvezetőnek, Balta József, Jakus Károly npt. tizedeseknek, Sárközy Géza, Pressinszky Mihály, Boledovics Izidor, Hambalet Márton, Csibor János, Csibor József II. népfelkelőknek a 31. III. népfelkelő zászlóaljnál.

Ezenkívül adományozta még a király a *hadidíszítményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet*: Nyári Rezső, a 307. h. gy. ezrednél beosztott 31. h. gy. ezredbeli hadnagynak; — megengedte, hogy a *legfelsőbb dícsérelés újlag* tudtul adassék: Berczik László 8. h. huszárezrednél beosztott 7. h. huszárezredbeli hadnagynak és tudtul adassék Guttmann Oszkár egy hadosztály löszertelepnél beosztott szolgálaton kívüli hadnagynak. — Adományozta az erre felhatalmazott parancsnokság az *1. oszt. ezüst vitézségi érmet*: Mezei Sándor 31. I. népfelkelőknek, Flesch Jó-

zsef és Tauszinger Ferenc 7. honv. huszárezredbeli huszároknak. A *2. oszt. ezüst vitézségi érmet*: Bence György, Németh Piusz huszároknak, Varga István, Végh József tizedeseknek a 7. honv. huszároknál és Bruch János őrvezetőnek a 31. h. gy. ezredben. — A *bronx vitézségi érmet* B. reczky Jenő hadnagynak, Kis Béla és Nagy Béla tart. hadapródoknak a 31. h. gy. ezrednél, Vran Antal tart. főtüzereknek a 41. h. táb. tarackos ezredben, Fleischmann Simon, Kránitz Mihály, Mészáros György és Szabó Lőrinc tizedeseknek, Jó János, Szabó Gyula, Bernát András, Geiger András huszároknak a 7. h. huszárezredben; Reich Vilmos, Erdélyi István, Radics Gyula, Sárny Lajos, Takács Ferenc honvédek és Lengyel Imre tizedesnek a 31. h. gy. ezredben és Naukom népfők. őrvezetőnek a 31. h. gy. ezrednél és Peveli István tizedesnek a 7. h. huszárezrednél. — A *vas érdemkeresztet* a vitézségi érem szalagján: Árvai Sándor járőrvezető, címzetes szakaszvezetőnek a 7. h. huszárezredben.

— **Deák Béla és Almássy László orsz. képviselők megbízatása.** A nevezett képviselők megbízatát a kormány által, hogy a közlelmezés biztosítása céljából megindított országos akcióban részt vegyenek. Elfogynak tehát látogatni minden törvényhatóságba, tehát hozzánk is, hogy az összes közlelmezési tényezők működésébe belevigyék azt az összhangot, amelyre a teljes eredmény érdekében szükség van; valamint a közlelmezés terén felmerült és felmerülő problémák megoldásában való közreműködés. A vármegye alispánja körendeletet bocsátott ki a főszolgabírákhoz, a r. t. városok polóármsztereit és a községi körjegyzőkhez, hogy a nevezett képviselők működését a legodaadóbb támogatásban részesítsék.

— **Katonai kinevezések.** Őfelsége a király kinevezni méltóztatott: A háboru tartamára főhadnagy hadbíróvá dr. László Dezső 31. II. gy. ezredbeli e. ő. karposzomány viselésére jogosult tizedest; népf. hadapróddá Kopriva Ferenc hadapród-jelöltet npt. segédszámíztjelöltté, Haasz Oszkár népf. szakaszvezetőt, mindkettőt a 31. népfelkelő parancsnokság nyilvántartásában.

— **Virillisták névjegyzéke.** Amint jeleztük, Veszprém vármegye igazoló választmánya november 6-án megtartotta ülését, a melyen megállapította a megye legtöbb államadót fizetőinek 1917. évre érvényes névjegyzékét.

— **Városi közgyűlés Pápán.** Az október 30-án megtartott rendkívüli városi közgyűlés kisebb érdeklődés mellett tartott meg, mint a tárgysorozat néhány érdekes pontja megkívánta volna. Napirend előtt Mészáros Károly polgármester indítványára örömmel adott a közgyűlés kifejezést a felett, hogy gróf Esterházy Jenő állandó lakását Pápára helyezte át. Lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés dr. Antal Géza orsz. képviselőnek emelkedett hangu indítványát, hogy Herz Dávidot, a városi iparskola igazgatóját, ennek 41 évi működése alatt szerzett s a kultuszminiszter által is elismeréssel méltóított érdemei elismerésül a közgyűlés is üdvözölje. Halász Mihálynak a kukoricakvírálás szertelenségei által okozott sérelmekre, Baráth Károlynak a városalmom szerződésére és Muth Józsefnek a közlelmezés kérdéseire vonatkozó felszólalására adott polgármesteri felvilágosításokat a közgyűlés tudomásul vette. A tárgysorozat pontjai majdnem kivétel nélkül az állandó választmány javaslatát szerint lettek elfogadva. Herz Dávid igazgatónak, Fűredy Gyuláné óvónak, Kiss József vár. kertésznek és Wellner Jánosnak megadták a 20 százalékos háborus pótlékot. Felemelték a városi irnokok napidiját, Tóth Gábor volt rendőr-őzvegének nyugdíjat adtak, Lampérth Lajos városi tanácsost 45 évi szolgálat után 5200 koronával nyugdíjazták. A kath. iskolásoknak átengedik a katonai temetőt, a temető melletti út jökáiban tartásának kötelezettségével.

— **Maximálás.** A cipő, csizma és talpasz maximummal lesz. Hát hiszen jó, jó, de — hogy rossz viccet csináljunk — úgy van a maximálással a nagyközönség, mint az egyszerű cigány, akit nagyon hosszú időtartamu börtönre ítélték s mikor kérdeztek tőle, hogy az ítéletet megfélebezi-e, azt válaszolta, hogy: „Lejebbezem, lejebbezem!”

— **Országos vásár.** Országos vásár volt e hó 6-án Veszprémben. Felhajtattott 500 darab szarvasmarha és 250 darab ló. Eladott 300 szarvasmarha és 33 ló.

— **Rossz omen.** A románok nagy fityekkel három irányban kezdtek támadást. Most meg mi fogunk három felől vizeiteli náruk; mert hát: vicem pro vice, reddo tibi bona vicine. A románok ugyan nagyon biznak Bukarest rendkívüli erődítményeiben. Ezeket azonban ugyanaz a Brialmont belga tábornok építette, aki Lüttich és Namur várainak tervezője és építője, ahova bizony ajtóktól rontott be a német sereg. Ez átközzel rossz omen.

— **Sajtóperünk utófüjdalmi.** Megírtuk annak idején, hogy Kalló István mezőszentgyörgyi lakos sajtó utján elkövetett rágalmozás miatt feljelentést tett lapunk akkori szerkesztője, dr. Matkovich Tivadar ellen, mert az „Entente Mezőszentgyörgyön” cím alatt megírta, hogy Kalló István 1915. nyarán két muszka fogoly munkásával és dupla puskával bizonyos babszedés miatt megtámadta Kaszap István szintén mezőszentgyörgyi lakost, ezt leteperte, fogát kiütötte stb. — A Kaszap István által e miatt Kalló István ellen indított kriminális perben azonban beigazolódtott, hogy amit szerkesztőnk Kalló Istvánról írt, az mind való, minek következtében a veszprémi kir. törvényszék mint büntető bíróság Kalló Istvánról el is utasította sajtó utján elkövetett rágalmozás miatt vádjával. Ennek a bírói határozatnak a jogerőre emelkedése után aztán dr. Matkovich Tivadar indított hatóság előtti rágalmozás miatt Kalló István ellen bűnpert, melynek e hó 7-iki tárgyalásán a büntető járásbíró Kallót bűnszöknek mondta ki. — Az ítélet jogerős.

— **A drága bor.** Azt hisszük, a bor-nak ilyen képtelenül drága volta talán sehol se érezténe annyira a súlyát mint Magyarországon, melynek lakossága ab ovo par ekzszelansz, borjöv nemzet. A bortermeleőknek a mi gazdasági egyesületünk bizonyára nem azért van olyan buzgón a segítségére, a rézgalic és székének megszerzésében, hogy polgártársaik kiboruzsorazzák. A bor ára már szinte képtelenül magas. Hej, ha ezt Noé apánk tudta volna!

— **A tavaszi vetőmag.** Bizonyára minden gazdának nagy gondját képezi a tavaszi vetőmag biztosításának a kérdése, mert aki nem vetethet, az nem is arathat. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület agilis és gondos vezetősége e tekintetben is kezére jár gazdáinknak s nehogy esetleg a tizedik vármegyéből kelljen a gazdáknak vetőmagot szerezniük, az egyesület intézősége már most felírta földmivelési miniszterhez, hogy a lefoglalt árpa és zab vetőmagra adjon meg a vásárlási engedélyt, hogy az a gazdák között kiosztassék. Erre a valószínű eshetőségre a szükségelt mennyiséget haladéktalanul bejelenteni nagyon szükséges.

— **Kettő.** Okt. hó 25-én ménlóvizsgálat volt Pápan Hunkár Dénes főispán, Belák Lajos főszolgabíró és egy székesfehérvári méneskarri ezredes közbejöttével. Két lovat vezettek elő s azok közül is csak az egyik vált be. Hja! A háborús idők következtében azok is megfogynak, akárcsak a tenoristák.

— **Az áremelkedések.** Ha egy kissé komolyan figyeljük azt a rohamos áremelkedést, ami kivált az utóbbi időben, éppen a tél küszöbén, különösen az élelmicikknél mutatkozik, igazán a legnagyobb aggodalommal kell tekintenünk a legközelebbi jövő

elő. Igen sok élelmicikknél rövid 10—12 napos időközökben 100—150 százalékos áremelkedést tapasztalunk. Nos, ezt nem lehet kibírni. 10—12 napos időközökben nem fokozódhatik a fogyasztóközönség jóvédelme meg azoké sem, akik mint állásban levők, drágasági pótlékok, háborus segélyt stb. kapnak, mert azt se duplazzák meg ilyen rövid időközökben. És ha aztán elakadunk? Mi lesz akkor? Éppen az a része a nemzetnek, amely el fog akadni, nem érdemelnie ezt meg.

Adjunk meleg ruhát és cipőt a menekülteknek!

— **Esküdttszéki tárgyalások.** Amint legutóbb jeleztük, hétfőn, f. hó 6-án vette kezdetét Veszprémben az őszi esküdttszéki ülés. A tárgyalások lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Hétfő, nov. 6. Hermann Mártonné berhidai asszony tilt a vádlottak padján. A vád az volt ellene, hogy egy Mráz Róza nevű 11 hónapos csecsemőt, akit a veszprémi áll. gyermekmenhely igazgatósága helyezett el nála gondozásra, a múlt év november havában bestiális kegyetlenséggel halálra kínzolt. Ugyancsak egy másik nála elhelyezett kisleány, Szigethy Annuskának a megkínzásával is vádolta őt a kir. ügyész. Ez a kisleányt is úgy megverte, hogy súlyos sérüléseket szenvedett, de ez nem halt bele a sérüléseibe. A bestiális asszony a vádbeli cselekményt persze tagadta, de a beidézett tanak vallomásából kétséget kizárólag beigazolódtott, hogy a kis csecsemőt az ő kegyetlenkedése küldte a másvilágra. A szerencsétlen, magatehetetlen kis áldozatnak a fejét egy kéfével ütötte, sóprút vágott a kis gyomrához és kiemelve őt a gyermek-kocsiból, abba újra belevágta. Ez alkalommal szenvedett sérülés és annak következtében agyhártyagyulladás okozta a kis áldozat halálát. Dr. Tenczlinger József kir. ügyész, gyönyörűen felépített vádbeszéde s dr. Benkő Károly védőügyvéd védbeszéde következett, amelyben a védő ügyesen csoportosította az enyhítő körülményeket: a vádlott alacsony-fokú műveltségét, a nevelés teljes hiányát, hogy két gyermek anyja s hogy a tett elkövetésekor teherben volt, amikor a nő sokkal izgatottabb stb.*) A perbeszéd után az esküdtek az első bűncselekményben *bűnszök* mondták ki a vádlottat, minek folytán a bíróság, amelynek Juraszek János kir. törvényszéki elnökön kívül Szabó Sándor és Csákány Sándor törvényszéki bírák és dr. Balla Ignác jegyző voltak, *halált okozó súlyos testi sértésért* egy évi börtönre ítélte őt. Az ítélet jogerős.

Kedd, nov. 7. E napon is gyermekgyilkossági ügy foglalkoztatta az esküdtbíró-ságot, ám ennek más, kevésbbé visszataszító motívumai voltak. A németajku Kislód köz-ség egy asszonya, Szépláb Lőrincné volt a vádlott. Az ura 5 év óta Amerikában tartózkodik és a nő megfelledekezvén a hitvesi hűségről, egy községbeli szatóccsal szöjt viszonyt. A tiltott viszonyt azután gyümölcse lett, amit a vádlott titkolni akart. Végre is, hogy szegényétől meneküljön, a f. évi április hó 14-én megszült gyermekét az ágya mellett levő zsákba rejtette és felcipelle a padlásra. A községi szülésznő szakértő szemé-ment azonban feltűnt az asszonyon végbement változás és többszörösen ellátogatván hozzá követelte, hogy adja elő a gyermeket. Széplábné hallani sem akart arról, hogy neki gyermeke született, amde az erélyes szülésznő megvizsgálta őt és fellépésével végre rákényszerítette, hogy a padlásra elrejtett kisgyermek hulláját előadja.

Orvosi boncolás követte ezt, amely azt állapította meg, hogy a gyermek élve született s a halálát fulladás okozta. Így esett a gyanu a szegényét titkolni akaró anyára, aki

*) Ez utóbbi kettő nem enyhítő, inkább súlyosbító körülmény. Egy anyja, aki szeretett helyett gyűlölettel viseltetik a kisgyermeknek iránt! A szerk.

a vádlottak padján azzal védekezett, hogy a gyermek a párnák között fulladt meg, amíg ő rosszul volt és segíteni nem birt rajta. Az ennek ellentmondó körülményeket nagyon szépen napvilágra hozta a vádat képviselő dr. Tenczlinger József kir. ügyész, viszont dr. Fischer Miklós, a védőügyvéd azokat a lelki motívumokat fejtegette hatásos előadásban, amelyek a magyaról megfelledekezett nő cselekedetét menthetővé tették s a magzatölés vádját teljesen elhárítani igyekezett a védencéről. Az esküdtek végre dr. Csolnoky Ferenc törvényszéki orvos véleményét is figyelembe véve, amely szerint a gyermek halálát erőszakot kizáró okokból eredő fulladás is okozhatta, *gondatlanságból okozott emberölésben* mondták ki bűnszök a vádlottat, akit a három tagból: Juraszek János törvényszéki elnököből, Strausz Sándor és Csákány Sándor szavazóbírákból álló bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével *2 hónapi fogházra* ítélte jogerősen. A magyarul nem tudó vádlott vallomását, úgy szintén német tanuét is dr. Rosenthál Sándor ügyvéd, hites tolmács tolmácsolta. Jegyzőkönyvvezető dr. Sándorfi Dezső jegyző volt.

— **Csavargó cigányok.** Két csavargó cigányleány került a veszprémi rendőrség kezére a napokban. A rendőrkapitány vallatóra fogta őket, de hamis nevek bemozdásával igyekeztek őt félrevezetni. Ez azonban nem megy olyan könnyen, még ha cigány is valaki, tehát az országos büntügyi nyilvántartó hivatalhoz fordult a rendőrkapitány a cigányleányok személyleírását illetőleg, mivelőtől elkérte volna felettük. E hivatal azonban csak az újjelenyomatok bekérése után tudta megállapítani a valóságot, s így a rendőrkapitány azok elküldése felől sürögösen intézkedett. Végre megjött a válasz, amelyből kiderült, hogy az egyik cigányleány Kolompár Cinóni Ilona, aki már kétszer volt büntetve csavargásért s akit a rendőrkapitány illetékes eljárás végett a törvény értelmében a bíróságnak adott át. A másik cigányleány, aki magát Lakatos Katinak nevezte, Kolompár Ilona, s ezt a kapitány — mert csak egyszer volt még csavargásért elítélve — 8 napi elzárásra, hazatoloncolásra s a városból való kitiltásra ítélte. — Ugyane büntetésben részesült Böge Róza csavargó cselédleány is.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap november 5-iki száma folytatja érdekes képeinek közlését a románok Erdélyből való kiűzéséről, ezenkívül az olasz harcétér legutóbbi harcáiról is ad számos szép képet. Az itthoni aktuálisok közül Molnár Ferenc új darabja vizsgálói előadásának képei. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Alisz regényének befejezése, Pantoppidan hirneves dán regényről regénye, Szöllösi Zsigmond tárcája, cikk Pál apostol Szalonikiben való tartózkodásáról. Egyéb közlemények: Bölcke kapitány képe s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedeve *öt korona* a „Világkrónika”-val együtt *hat korona*. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb lap a magyar nép számára, fél évre *két korona 40 fillér*.

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

Özv. dr. Lax Jenőné

művészi fényképész
Veszprém.

Új fényképészeti műterem!

Bátorkodom a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy **Szabadi-utca 2. szám alatt**

fényképészeti műtermet nyitottam.

Elvállalok kis képekről nagyításokat, illetve reprodukciókat, akvarell, pasztell, olaj, pigment és minden e szakmába vágó munkákat művészi kivitelben. Amatőröknek szakszerű kidolgozást. Előnyös árakban, miért is bátorkodom becses látogatásukat kérni.

☛ Felvételek villanyfény mellett este 7 óráig eszközöltetnek.

Teljes tisztelettel

Özv. dr. Lax Jenőné
Kántor Margit.

Hangverseny.

Az 1916. évi november hó 12-én,
vasárnap, délelőtt 11 órakor
a vármegye-háza disztermében
tartandó

klasszikus műsorú hangversenyen

közreműködnek:

Seefranz Irén zongoratanárnő; **Mayer Ernő** főhadnagy, a brémai opera első tenoristája; **Szenes Gyula** főhadnagy; **Deutsch Gyula** hegedűművész, a Wiener Konzertverein hangversenymestere.

A műsor többek között a következőket tartalmazza:

Dalok: *Wolf Hugó, Strauss Richard, Wagner R., Hildach.*
— Zongora; hegedű: *Bruch* hegedűkoncert, *Kreisler*:
Bearbeitung alter Meister, hegedűre és zongorára. —
Liszt: Harfen Etude etc.

Teljes műsor a hangversenyteremben.

A tiszta jövedelem a veszprémi katonai intézmények javára fog fordíttatni.

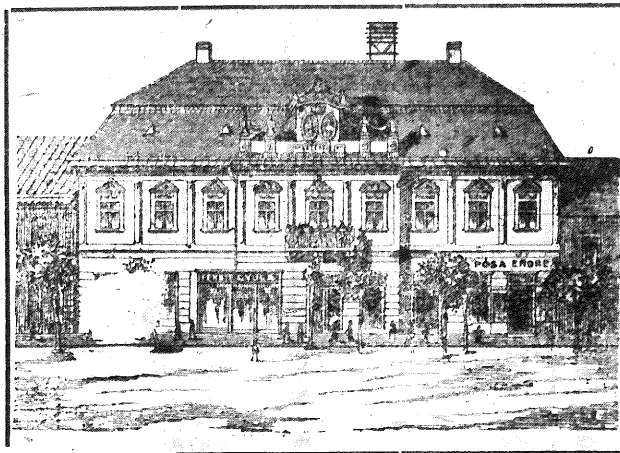
JEGYEK: Fodor Ferenc, Pósa Endre és Krausz Ármin
Fia papirkereskedésében kaphatók.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.